

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Neveléstudományi Intézet
Gyógypedagógiai Tanszék

Farkasné Németh Anna Franciska

Érzékenyítés gyermekkorban

Kaposvár

2024

Mindannyian különbözőek vagyunk. Más kultúrákból, vallásokból, életkörülményekből és élethelyzetekből jövünk, más és más nehézségekkel kell megküzdenünk. Azonban mindezek ellenére ugyanazok az alapvető emberi jogaink és szükségleteink vannak. Az érzékenyítés fontos része mind a pedagógiai, mind a szülői felelősségvállalásnak. Ennek tudatos alkalmazása gyermekkorban megkérdőjelezhetetlen, szintúgy, mint a társadalomra gyakorolt pozitív hatása. De miért is olyan fontos ez a szemléletformálás? Fontos megérteni, hogy az érzékenyítő eszközök, tevékenységek alkalmazása hosszú távon hozzájárulhatnak a gyermek boldog és kiegyensúlyozott személyiségének kialakulásához, valamint segíthetnek abban, hogy az együttélés a társadalomban harmonikusabb és befogadóbb legyen. Kitűzött céloom volt ennek kapcsán, hogy még jobban megismerjem az érzékenyítés szerepét gyermekkorban, és az erre alkalmas eszközöket.

A kutatás sikerességének érdekében megszólítottam a pedagógusokat és a szülőket is. Erre alkalmas módszer az online kérdőív volt, amely könnyű hozzáférést, gyors eredményeket biztosított. A résztvevők által kitöltött adatok azonnal rögzítésre kerültek, ez pedig felgyorsította az eredmények feldolgozását és publikálását.

Az érintettek nagy százalékban egyet értenek, hogy az érzékenyítés tudatos alkalmazásának helye van a nevelés folyamatában. A pedagógusok válaszaiból kiderült, hogy az általuk nevelt sajátos nevelési igényű gyermekeknek nagy részének nem volt gondja a beilleszkedéssel, hiszen társaik elfogadóak voltak. Ennek javára, különböző módszereket alkalmazva, mint például érzékenyítő beszélgetések, mesélés pozitív hatást gyakoroltak erre a folyamatra. Azok a szülők, akik alkalmazták a mesélés módszerét az érzékenyítésre, szintén tapasztaltak pozitív változást a szemléletformálás tekintetében. Az érzékenyítő tevékenységek, legyenek azok iskolai projektek, közösségi események vagy az előszóban elhangzott mese, segíthet a gyermekek számára megérteni és elfogadni mások különböző élethelyzeteit, érzéseit és tapasztalatait. E folyamat mentén képesek lesznek jobban azonosulni mások helyzetével és érzéseivel, kialakítva az empátia és az elfogadás képességét, amely kiemelkedő fontosságú a társadalmi összetartás és az együttműködés szempontjából. A szakirodalmi áttekintés során alapos és átfogó ismeretre tettem szert a téma kapcsán, felmerülő kérdéseimre választ kaptam.

A kutatásom rávilágított arra, hogy ennek a szemléletformálásnak fontos szerepe és helye van gyermekek életében. Ehhez nélkülözhetetlen a szülői minta, a pedagógus által közvetített attitűd és a szemléletformáló eszközök. E három tényező az, ami segíthet kialakítani a gyermekekben az elfogadó, befogadó nézet alapfeltételeit. Elmondható, hogy a tudatos szemléletformáló nevelés és ennek eszközei pozitív hatást gyakorolnak a gyermekek befogadó

személyiségfejlődésének érdekében. Úgy gondolom, a kutatásom módszerének szánt kérdőív sikeres volt, és ezáltal a kutatásom eredménye is. Természetesen, út közben fogalmazódtak meg bennem önreflektáló gondolatok, mely alapján a kutatás eredményesebb lehetett volna. Nem zárom ki a további kutatásokat ezzel a témával kapcsolatban, hiszen valóban szívügyemnek tekintem a befogadói szemléletre érzékenyítést a társadalmunk, a jövő nemzedéke számára.

A szakdolgozatom rávilágított arra, hogy az érzékenyítés sokkal fontosabb szerepet kéne, hogy betöltsön a gyermekek életében. A helyzet bár sokat javult az elfogadás terén, továbbra is vannak kihívások és nehézségek, és még sok munka vár ránk pedagógusként és szülőként is az igazságosság és az egyenlőség megvalósításában. Fontos, hogy hangot adjunk az együttműködésnek, az elfogadásnak és támogassuk azokat, akik eltérnek az átlagostól. Különbözőek vagyunk, mégis ugyanazon életnek vagyunk részei. Ez a felismerés arra ösztönözhet mindenkit, hogy megnyissuk szívünket és elménket mások iránt, és hogy megteremtjük az elfogadást és a kölcsönös tiszteletet a harmonikusabb és befogadóbb társadalomért.